

ΑΝΑΡΤΗΤΕΑ ΣΤΟ ΔΙΑΔΙΚΤΥΟ

**ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ
ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΥΓΕΙΑΣ
ΓΕΝΙΚΗ ΔΙΕΥΘΥΝΣΗ ΥΠΗΡΕΣΙΩΝ ΥΓΕΙΑΣ
Δ/ΝΣΗ ΠΡΩΤΟΒΑΘΜΙΑΣ ΦΡΟΝΤΙΔΑΣ ΥΓΕΙΑΣ
ΤΜΗΜΑ Γ' ΑΝΑΠΤΥΞΗΣ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΩΝ
ΑΓΩΓΗΣ ΥΓΕΙΑΣ & ΠΡΟΛΗΨΗΣ**

Ταχ. Διεύθυνση : Αριστοτέλους 17
Ταχ. Κώδικας : 10187 Αθήνα
Πληροφορίες : Σ. Χατζηχαραλάμους
Τηλέφωνο : 2132161623
Αριθμ. φαξ : 2132161919
E-mail : pfy3@moh.gov.gr

ΕΞ. ΕΠΕΙΓΟΝ

Αθήνα, 4/12/2017
Αριθ. Πρωτ.: Γ1γ/ΓΦ3.3,13,18
ΦΑΥ4,6 /Γ.Π.οικ 89548

**ΠΡΟΣ: ΠΙΝΑΚΑΣ ΑΠΟΔΕΚΤΩΝ
ΓΙΑ ΕΝΕΡΓΕΙΑ**

ΘΕΜΑ : «Ανάπτυξη από το Υπουργείο Υγείας δράσεων και παρεμβάσεων ευαισθητοποίησης και ενημέρωσης του μαθητικού πληθυσμού στο πλαίσιο της Αγωγής Υγείας σε Εθνικό Επίπεδο»

- Σχετ.:**
1. Το αρ. πρωτ. Φ.Μ./53076/28-03-2017 έγγραφο του Υπουργείου Παιδείας, Έρευνας και Θρησκευμάτων (ΥΠ.Π.Ε.Θ.)
 2. Το αρ. πρωτ. Γ3δ/ΔΦ3.3,13,18ΦΑΥ4,6 /Γ.Π.οικ. 49930/29-6-2017 έγγραφο της Δ/νσης Πρωτοβάθμιας Φροντίδας Υγείας και Πρόληψης
 3. Το αριθ. πρωτ. Γ3δ/ΔΦ3.3,13,18 ΦΑΥ4,6 /Γ.Π.οικ. 72143/26-9-2017 έγγραφο της Δ/νσης Πρωτοβάθμιας Φροντίδας Υγείας και Πρόληψης
 4. Το αρ. πρωτ. Φ13.1/201062/Δ2/20-11-2017 έγγραφο του Υπουργείου Παιδείας, Έρευνας και Θρησκευμάτων (ΥΠ.Π.Ε.Θ.) (Συν/νο. 3)

Η Δ/νση Πρωτοβάθμιας Φροντίδας Υγείας, του Υπουργείου Υγείας, λαμβάνοντας υπόψη τα ως άνω σχετικά, σας ενημερώνει για τον σχεδιασμό της ανάπτυξης **δράσεων και παρεμβάσεων ευαισθητοποίησης και ενημέρωσης του μαθητικού πληθυσμού στο πλαίσιο της Αγωγής Υγείας σε Εθνικό Επίπεδο**. Οι εν λόγω δράσεις και παρεμβάσεις περιέχουν έντυπο και οπτικοακουστικό υλικό, το οποίο διαβιβάστηκε αρμοδίως από το Υπουργείο Υγείας προς το Υπουργείο Παιδείας, Έρευνας και Θρησκευμάτων και εγκρίθηκε από το Ινστιτούτο Εκπαιδευτικής Πολιτικής (Αρ. πρ. 44/30-10-2017 Απόσπασμα Πρακτικού του Δ.Σ. του Ι.Ε.Π.).

Οι θεματικοί άξονες του εγκριθέντος υλικού είναι οι κάτωθι :

A. E-BUG με θέμα :

i. «Οι μαθητές στη χώρα των μικροβίων»

ii. «Γνωρίζω και αντιμετωπίζω τα μικρόβια»

B. Σεξουαλική και Αναπαραγωγική Υγεία**Γ. Προαγωγή της Εθελοντικής Αιμοδοσίας****Δ. Αγωγή Στοματικής Υγείας**

Οι ανωτέρω θεματικοί άξονες καθώς και η διαδικασία ανάπτυξης και υλοποίησης αυτών, αναλύονται και παρουσιάζονται ως εξής :

I. ΓΕΝΙΚΑ

Με το νόμο 4486/2017 «Μεταρρύθμιση της Πρωτοβάθμιας Φροντίδας Υγείας, επείγουσες ρυθμίσεις αρμοδιότητας Υπουργείου Υγείας και άλλες διατάξεις» (ΦΕΚ 115τ Α/7-8-2017), αναμορφώνεται η διάρθρωση των δομών και υπηρεσιών της ΠΦΥ σε εθνικό, περιφερειακό και τοπικό επίπεδο, η οργάνωση και ο καθορισμός σχετικών διαδικασιών ανάπτυξης και παροχής φροντίδας υγείας, με προσανατολισμό στην κοινοτική υγεία και στην προαγωγή της υγείας με έμφαση στην πρόληψη και στην αγωγή υγείας, με επίκεντρο τον πολίτη, την οικογένεια, τις ευάλωτες ευπαθείς ομάδες και γενικότερα, την προάσπιση της δημόσιας υγείας.

Επιπλέον στο άρθρο 13, προβλέπεται η συγκρότηση Δικτύων Αγωγής Υγείας και Πρόληψης ανά Υ.Πε. (παρ.2), όπου σκοπό έχουν, μεταξύ άλλων, την οργάνωση, την υποστήριξη και τη συμμετοχή στην προτυποποίηση προγραμμάτων για την σχολική κοινότητα, για το εργασιακό περιβάλλον και για ευπαθείς ομάδες πληθυσμού στην κοινότητα (εδ.γ).

Με σχετική εγκύκλιο του Υπουργείου Υγείας θα καθορισθούν οι περαιτέρω ενέργειες.

II ΘΕΜΑΤΙΚΟΙ ΑΞΟΝΕΣ

A. ΔΡΑΣΕΙΣ ΚΑΙ ΠΑΡΕΜΒΑΣΕΙΣ ΕΥΑΙΣΘΗΤΟΠΟΙΗΣΗΣ ΚΑΙ ΕΝΗΜΕΡΩΣΗΣ ΣΤΟ ΠΛΑΙΣΙΟ ΑΓΩΓΗΣ ΥΓΕΙΑΣ, E-BUG με θέμα α) «Οι μαθητές στη χώρα των μικροβίων» και β) «Γνωρίζω και αντιμετωπίζω τα μικρόβια».

1.Το Ευρωπαϊκό Πρόγραμμα E-BUG, αποτελεί ένα πανευρωπαϊκό εκπαιδευτικό υλικό για μαθητές/τριες και εκπαιδευτικούς. Περιλαμβάνει θεματικές ενότητες που αφορούν στους μικροοργανισμούς (επιστημονικός όρος) δηλαδή, τα

μικρόβια (όρος που χρησιμοποιεί το κοινό), τους βασικούς κανόνες υγιεινής, την ορθή χρήση των αντιβιοτικών και τα εμβόλια.

Συγκεκριμένα, το πρόγραμμα με θέμα α) «Οι μαθητές στη χώρα των μικροβίων», απευθύνεται στους μαθητές/τριες της Δ', Ε' και ΣΤ' τάξεως του Δημοτικού Σχολείου, ενώ το πρόγραμμα με θέμα β) «Γνωρίζω και αντιμετωπίζω τα μικρόβια», αφορά σε μαθητές/τριες όλων των τάξεων του Γυμνασίου.

Σκοπός τους είναι η ενημέρωση και η ευαισθητοποίηση της εκπαιδευτικής και μαθητικής κοινότητας για γενικότερα και ειδικότερα θέματα πρόληψης λοιμώξεων, με απώτερο στόχο την αλλαγή συνηθειών και την υιοθέτηση υγιεινών συμπεριφορών και στάσεων ζωής.

2. Όλοι οι προαναφερόμενοι άξονες **δύνανται να παρουσιάζονται από** επαγγελματίες υγείας που εργάζονται κατά προτεραιότητα α) στις Δημόσιες Δομές παροχής υπηρεσιών Πρωτοβάθμιας Φροντίδας Υγείας (Κέντρα Υγείας, Τοπικές Ομάδες Υγείας, κλπ), β) στα Νοσοκομεία του ΕΣΥ (π.χ. Γραφεία Νοσοκομειακών Λοιμώξεων, Υπηρεσίες Πρόληψης και Προαγωγής Υγείας κ.λ.π.), καθώς και γ) σε Υπηρεσίες Δημόσιας Υγείας των Περιφερειών της χώρας, σε συνεργασία με τους εκπαιδευτικούς και τους Υπεύθυνους Αγωγής Υγείας των οικείων Περιφερειακών Διευθύνσεων Εκπαίδευσης.

Ως **προτεινόμενη περίοδος** για τη διενέργεια των παρουσιάσεων των κατά περίπτωση θεματικών ενοτήτων, **ορίζεται ο Οκτώβριος έως και ο Απρίλιος** κάθε σχολικού έτους. Επίσης, συνιστάται μεταξύ των παρουσιάσεων (εφ' όσον γίνεται στην ίδια τάξη), να μεσολαβεί διάστημα μίας έως δύο εβδομάδων προκειμένου να ανακύπτουν απορίες και θέματα προς συζήτηση που είναι δυνατόν να αξιοποιηθούν και να απαντηθούν στο πλαίσιο των επόμενων παρουσιάσεων.

Η διάρκεια των παρουσιάσεων δύναται κατά περίπτωση να είναι μία διδακτική ώρα.

3. Το Ευρωπαϊκό πρόγραμμα E-BUG τελεί υπό την επιστημονική ευθύνη του τομέα Δημόσιας και Διοικητικής Υγιεινής της Εθνικής Σχολής Δημόσιας Υγείας.

Επισημαίνεται ότι, η χρήση του εν λόγω εκπαιδευτικού υλικού στα σχολεία της Πρωτοβάθμιας και Δευτεροβάθμιας Εκπαίδευσης, είχε εγκριθεί αρχικά κατά το σχολικό έτος 2016-2017 και με αντίστοιχη έγκριση με το σχετικό (4) έγγραφο για το σχολικό έτος 2017-2018.

Τονίζεται ότι λόγω εξάντλησης των (α) και (β) τευχών του E-BUG, το σχετικό υλικό είναι αναρτημένο **στον ιστότοπο www.e-bug.eu**, για αξιοποίηση από τους επαγγελματίες υγείας.

Β. ΔΡΑΣΕΙΣ ΚΑΙ ΠΑΡΕΜΒΑΣΕΙΣ ΕΥΑΙΣΘΗΤΟΠΟΙΗΣΗΣ ΚΑΙ ΕΝΗΜΕΡΩΣΗΣ ΣΤΟ ΠΛΑΙΣΙΟ ΑΓΩΓΗΣ ΥΓΕΙΑΣ ΓΙΑ ΤΗΝ «ΣΕΞΟΥΑΛΙΚΗ ΚΑΙ ΑΝΑΠΑΡΑΓΩΓΙΚΗ ΥΓΕΙΑ».

1. Γενικά

Στο Υπουργείο Υγείας συγκροτήθηκε το Πιλοτικό Δίκτυο Οικογενειακού Προγραμματισμού – Μονάδων Φροντίδας Μητέρας Παιδιού, στο οποίο συμμετείχαν (33) φορείς, από Νοσοκομεία του Ε.Σ.Υ. και Δημόσιες Δομές Παροχής Υπηρεσιών ΠΦΥ.

Έργο του Πιλοτικού Δικτύου μεταξύ άλλων ήταν και η διαμόρφωση κατάλληλου υλικού αγωγής υγείας, επιμόρφωσης, ενημέρωσης, ευαισθητοποίησης και πληροφόρησης των επαγγελματιών υγείας, των πολιτών, των οικογενειών τους, των ευπαθών κοινωνικών ομάδων – κατηγοριών πληθυσμού, των φορέων της τοπικής αυτοδιοίκησης, των Συλλόγων κλπ, με στόχο την προαγωγή του θεσμού του Οικογενειακού Προγραμματισμού και της Φροντίδας Μητέρας Παιδιού.

Στο πλαίσιο του εν λόγω Πιλοτικού Δικτύου, μεταξύ άλλων υποομάδων εργασίας, οργανώθηκε και ομάδα ειδικών Επιστημόνων και Επαγγελματιών Υγείας για τη διαχείριση θεμάτων για δράσεις και παρεμβάσεις ευαισθητοποίησης και ενημέρωσης στο πλαίσιο Αγωγής Υγείας για την **“Σεξουαλική και Αναπαραγωγική Υγεία”**, καθώς και για τη διαμόρφωση σχετικού υλικού.

Η ομάδα ως σκοπό είχε να διαπραγματευτεί διάφορα αντικείμενα που σχετίζονται με το περιεχόμενο του Οικογενειακού Προγραμματισμού, που συνδέονται άμεσα με τις ανάγκες ευαισθητοποίησης και ενημέρωσης των πολιτών, δίνοντας έμφαση στην πρόληψη, στην ανίχνευση βασικών καταστάσεων υγείας, στην κατάλληλη διαχείριση και παραπομπή σε υπηρεσίες, προσεγγίζοντας διάφορες κατηγορίες και ηλικίες πληθυσμού.

2. Συνεργαζόμενοι φορείς και ειδικότητες επαγγελματιών υγείας

Στην εν λόγω ομάδα εργασίας συμμετείχαν οι ακόλουθοι επιστημονικοί φορείς με εκπροσώπους τους επαγγελματίες υγείας :

- α) Υπουργείο Υγείας, Δ/ση Πρωτοβάθμιας Φροντίδας Υγείας και Πρόληψης, Τμήμα Δ΄ Αγωγής Υγείας και Πρόληψης:**
- β) Εθνικό & Καποδιστριακό Πανεπιστήμιο Αθηνών, Αρεταίειο Πανεπιστημιακό Νοσοκομείο Αθηνών, Β΄ Μαιευτική & Γυναικολογική Κλινική**

- γ) **Ινστιτούτο Υγείας του Παιδιού, Δ/ση Κοινωνικής και Αναπτυξιακής Παιδιατρικής**
- δ) **Εθνική Σχολή Δημόσιας (Ε.Σ.Δ.Υ.), Τομέας Δημόσιας και Διοικητικής Υγιεινής**
- ε) **ΤΕΙ Αθήνας, Τμήμα Δημόσιας Υγείας & Κοινωνικής Υγείας, Κατεύθυνση Κοινωνικής Υγείας**
- στ) **ΤΕΙ Αθήνας, Τμήμα Μαιευτικής**
- ζ) **ΠΕΔΥ- Μονάδα Υγείας Πατησίων, Περιφερειακό Ιατρείο Πλατείας Αμερικής**

Οι ειδικότητες των επαγγελματιών υγείας που συνεργάστηκαν στο πλαίσιο αυτό ήταν παιδίατροι, γυναικολόγοι, ψυχολόγοι, κοινωνικοί επιστήμονες με ειδίκευση στην Αγωγή Υγείας, μαιές/μαιευτές και επισκέπτες/τριες υγείας.

Η χρονική περίοδος κατά την οποία εργάστηκε η ομάδα, ήταν **από τον Ιούνιο του 2016 μέχρι και τον Μάιο του 2017.**

3. Θεματικές ενότητες παρεμβάσεων

Η εν λόγω υποομάδα εργασίας έδωσε προτεραιότητα στην διαμόρφωση παρουσιάσεων που απευθύνονται σε αγόρια και κορίτσια εφηβικής ηλικίας – μαθητικού πληθυσμού για τις ακόλουθες θεματικές ενότητες:

- α) **«Είμαι έφηβη! Τι μου συμβαίνει;» (Α΄ Γυμνασίου ή και Β΄ Γυμνασίου)**
- β) **«Είμαι έφηβος! Τι μου συμβαίνει;» (Α΄ Γυμνασίου ή και Β΄ Γυμνασίου)**
- γ) **«Οι σχέσεις στην εφηβεία - Τα δύο φύλα» (Β΄ Γυμνασίου ή και Γ΄ Γυμνασίου)**
- δ) **«Σεξουαλική Αγωγή για κορίτσια» (Β΄ Γυμνασίου ή και Γ΄ Γυμνασίου)**
- ε) **«Σεξουαλική Αγωγή για αγόρια» (Β΄ Γυμνασίου ή και Γ΄ Γυμνασίου)**
- στ) **«Αντισύλληψη στην εφηβεία» (Α΄ & Β΄ Λυκείου)**
- ζ) **«Σεξουαλικά Μεταδιδόμενες Λοιμώξεις» (Α΄ & Β΄ Λυκείου)**

Ειδικότερα:

- i. Οι προαναφερόμενες θεματικές ενότητες, έχουν σχεδιαστεί ώστε να αναπτυχθούν σε διαφορετικές ηλικίες και διαφορετικές σχολικές τάξεις, προκειμένου να υλοποιηθούν, είτε ως ένα ολοκληρωμένο πλαίσιο παρεμβάσεων για την προαγωγή της αναπαραγωγικής και της σεξουαλικής υγείας στους εφήβους, είτε ως ένας κύκλος παρεμβάσεων σε τάξεις του Γυμνασίου ή του Λυκείου, είτε ως αυτόνομων δράσεων σε

επίπεδο ενημέρωσης – ευαισθητοποίησης. Είναι ιδιαίτερα σημαντικό εφ' όσον υπάρχει η δυνατότητα, οι εν λόγω παρεμβάσεις να γίνονται με ολοκληρωμένο χαρακτήρα σε κάθε σχολείο και όχι μεμονωμένα σε κάθε τάξη.

- ii.** Οι θεματικές ενότητες **περιλαμβάνουν παρουσιάσεις (Power point)** και συνοδεύονται από **κατευθυντήριες συστάσεις** για τους επαγγελματίες υγείας, αλλά και για τους εκπαιδευτικούς στον βαθμό που εμπλέκονται κατά περίπτωση.
- iii.** Οι ανωτέρω θεματικές ενότητες προτείνεται να οργανώνονται και να αναπτύσσονται στα σχολεία με τις **ακόλουθες διαδικασίες και εναλλακτικές επιλογές:**
- Οι θεματικές ενότητες α και β παρουσιάζονται σε μαθητές/τριες της Α' Γυμνασίου κατά κύριο λόγο, ενώ δίδεται η δυνατότητα παρουσίασης και σε μαθητές/τριες της Β' Γυμνασίου ως προκαταρκτικές ενότητες (εφ' όσον δεν τους έχουν παρουσιαστεί ως μαθητές/τριες της Α' τάξης). Η παρουσίαση των εν λόγω ενοτήτων γίνεται παράλληλα, ξεχωριστά σε κορίτσια και σε αγόρια και με ανάλογο εξοπλισμό παρουσίασης και κατά προτεραιότητα από ομόφυλο εκπαιδευτή.
 - Η θεματική ενότητα γ παρουσιάζεται αποκλειστικά σε μαθητές/τριες της Β' Γυμνασίου ή και της Γ' Γυμνασίου, εφ' όσον έχει προηγηθεί η παρουσίαση των θεματικών ενοτήτων α και β, είτε στην Α' είτε στην Β' Γυμνασίου). Γίνεται από κοινού σε εφήβους κορίτσια και αγόρια σε μία παρουσίαση.
 - Οι θεματικές ενότητες δ και ε παρουσιάζονται σε μαθητές/τριες της Β' Γυμνασίου ή και της Γ' Γυμνασίου.
Η παρουσίαση των εν λόγω ενοτήτων γίνεται παράλληλα, ξεχωριστά σε κορίτσια και σε αγόρια και με ανάλογο εξοπλισμό παρουσίασης και κατά προτεραιότητα από ομόφυλο εκπαιδευτή.
Απαραίτητη προϋπόθεση είναι να έχει προηγηθεί η παρουσίαση της θεματικής ενότητας γ και αντίστοιχα της α και β όπως προαναφέρθηκε.
 - Οι θεματικές ενότητες στ και ζ δύναται να παρουσιάζονται σε μαθητές/τριες της Α' και Β' τάξης Λυκείου, είτε μεμονωμένα ανά τάξη, είτε μαζί την ίδια χρονική περίοδο.
Επίσης δίδεται η δυνατότητα παρουσίασης της θεματικής ενότητας γ, σε μαθητές Α' και Β' Λυκείου, εισαγωγικά πριν τις ενότητες στ και ζ.

iv. Όλες οι προαναφερόμενες θεματικές ενότητες **δύνανται να παρουσιάζονται από** επαγγελματίες υγείας που εργάζονται κατά προτεραιότητα στις Μονάδες και Υπηρεσίες Οικογενειακού Προγραμματισμού των Νοσοκομείων, στις Δημόσιες Δομές Παροχής Υπηρεσιών Πρωτοβάθμιας Φροντίδας Υγείας του ΕΣΥ (Κέντρα Υγείας – Τοπικές Μονάδες Υγείας (ΤΟ.Μ.Υ.) κλπ), καθώς και σε άλλες υπηρεσίες Νοσοκομείων του ΕΣΥ (π.χ. Γυναικολογικές, Παιδιατρικές κλινικές, Υπηρεσίες Πρόληψης και Προαγωγής Υγείας κ.λ.π.), καθώς και σε υπηρεσίες Δημόσιας Υγείας των Περιφερειών της χώρας.

Τη θεματική ενότητα γ, δύνανται επίσης να παρουσιάζουν εκπαιδευτικοί και κοινωνικοί επιστήμονες (π.χ. Κοινωνιολόγοι, Ψυχολόγοι κ.λ.π.)

v. Ως **προτεινόμενη περίοδος** για την διενέργεια των παρουσιάσεων των κατά περίπτωση θεματικών ενοτήτων, **ορίζεται ο Ιανουάριος έως και ο Απρίλιος** κάθε σχολικού έτους, δεδομένου ότι ήδη έχει περάσει σημαντικό διάστημα από την έναρξη αυτού και ότι η εν λόγω περίοδος παρέχει την δυνατότητα ανάπτυξης των θεματικών ενοτήτων, κυρίως για τη Β΄ Γυμνασίου ή για την Α΄ ή την Β΄ Λυκείου. Επίσης συνιστάται μεταξύ των παρουσιάσεων (εφ' όσον γίνεται στην ίδια τάξη), να μεσολαβεί διάστημα μίας έως δύο εβδομάδων προκειμένου να ανακύπτουν απορίες και θέματα προς συζήτηση που είναι δυνατόν να αξιοποιηθούν και να απαντηθούν στο πλαίσιο των επόμενων παρουσιάσεων.

vi. **Η διάρκεια των παρουσιάσεων** δύνανται κατά περίπτωση να είναι από μία έως δύο διδακτικές ώρες και διενεργούνται εντός σχολικού ωραρίου.

vii. Σε μαθητές/τριες της Α΄ και της Β΄ Λυκείου, μετά την ολοκλήρωση των παρουσιάσεων, να εξετάζεται η **δυνατότητα διενέργειας επισκέψεων** σε Μονάδες και Υπηρεσίες Οικογενειακού Προγραμματισμού για σχετική ενημέρωση, στο πλαίσιο διδακτικών και σχολικών δραστηριοτήτων.

Επισημαίνεται ότι, οι δράσεις ενημέρωσης και ευαισθητοποίησης για την προαγωγή του μητρικού θηλασμού, δεν προτείνεται να διενεργούνται σε μαθητικό πληθυσμό, παρά μόνο σε γονείς στο πλαίσιο του Συλλόγου Γονέων και Κηδεμόνων και των σχετικών για ενήλικες.

Πληροφορίες: Τμήμα Γ' Ανάπτυξης Προγραμμάτων Αγωγής Υγείας & Πρόληψης, κα. Αθηνά Βαρτζιώτη, τηλ. 2132161622

Γ. ΔΡΑΣΕΙΣ ΚΑΙ ΠΑΡΕΜΒΑΣΕΙΣ ΕΥΑΙΣΘΗΤΟΠΟΙΗΣΗΣ ΚΑΙ ΕΝΗΜΕΡΩΣΗΣ ΣΤΟ ΠΛΑΙΣΙΟ ΑΓΩΓΗΣ ΥΓΕΙΑΣ ΓΙΑ ΤΗΝ ΠΡΟΑΓΩΓΗ ΤΗΣ ΕΘΕΛΟΝΤΙΚΗΣ ΑΙΜΟΔΟΣΙΑΣ

1. Στο πλαίσιο της «ανάπτυξης και οργάνωσης Εθνικού Πιλοτικού Προγράμματος για την ανάπτυξη της Εθελοντικής Αιμοδοσίας», η Διοίκηση του Εθνικού Κέντρου Αιμοδοσίας (Ε.ΚΕ.Α.) σε συνεργασία με τις Δ/σεις Πρωτοβάθμιας Φροντίδας Υγείας και Πρόληψης και Ανάπτυξης Μονάδων Υγείας του Υπουργείου Υγείας και την Πανελλήνια Ομοσπονδία Συλλόγων Εθελοντών Αιμοδοτών (Π.Ο.Σ.Ε.Α.), διαμόρφωσαν έντυπο και οπτικοακουστικό παιδαγωγικό υλικό για την προαγωγή της εθελοντικής αιμοδοσίας, με σκοπό τη χρήση αυτού σε δράσεις/παρεμβάσεις αγωγής υγείας για την ενημέρωση και ευαισθητοποίηση του μαθητικού πληθυσμού Πρωτοβάθμιας και Δευτεροβάθμιας Εκπαίδευσης σε θέματα εθελοντικής προσφοράς αίματος.

2. Το εν λόγω υλικό περιλαμβάνει, παρουσίαση (power point), βίντεο, αφίσες, ενημερωτικά φυλλάδια και παιδαγωγικό υλικό που δύναται να χρησιμοποιηθεί για δράσεις/παρεμβάσεις αγωγής υγείας σε διαφορετικές ηλικίες και διαφορετικές σχολικές τάξεις.

Ειδικότερα :

- α) Παρουσίαση (power point) με τίτλο «**εθελοντική αιμοδοσία**» (μαθητές/τριες ηλικίας 11-18 ετών/Ε', ΣΤ' τάξεις Δημοτικού, Γυμνάσιο, Λύκειο)
- β) Βίντεο για ευαισθητοποίηση στην εθελοντική αιμοδοσία, διάρκειας 8 λεπτών και 46 δευτερολέπτων (μαθητές/τριες ηλικίας 11-15 ετών/Ε', ΣΤ' τάξεις Δημοτικού και Γυμνάσιο)
- γ) Φυλλάδιο με τίτλο «**Τι πρέπει να γνωρίζει ο αιμοδότης**» (μαθητές/τριες ηλικίας 15-18 ετών)
- δ) Φυλλάδιο με τίτλο «**Μοιράσου τη ζωή. Δώσε Αίμα**» (μαθητές/τριες ηλικίας 15-18 ετών)
- ε) Αφίσα με τίτλο «**Εθελοντική Αιμοδοσία, Ζωή και Ελπίδα για τον συνάνθρωπό σου**» (μαθητές/τριες ηλικίας 15-18 ετών)
- στ) Αφίσα με τίτλο «**Μοιράσου τη ζωή. Δώσε αίμα**» (αγόρι),
- ζ) Αφίσα με τίτλο «**Μοιράσου τη ζωή. Δώσε αίμα**» (κορίτσι),

η) Εκπαιδευτικό υλικό (για μαθητές Δημοτικού και Γυμνασίου/όπως διαμορφώθηκε από την Π.Ο.Σ.Ε.Α.)

3. Η προαναφερόμενη θεματική ενότητα **δύναται να παρουσιάζεται από** ιατρούς και επαγγελματίες υγείας που εργάζονται κατά προτεραιότητα στις Υπηρεσίες/Τμήματα/Κέντρα Αιμοδοσίας των Νοσοκομείων του ΕΣΥ, καθώς και στις Δημόσιες Δομές Παροχής Υπηρεσιών Πρωτοβάθμιας Φροντίδας Υγείας του ΕΣΥ, σε συνεργασία με τους προαναφερόμενους φορείς, καθώς και με τους εκπαιδευτικούς και του Υπεύθυνους Αγωγής Υγείας των οικείων Περιφερειακών Διευθύνσεων Εκπαίδευσης.

Προτεινόμενη περίοδος για την διενέργεια των παρουσιάσεων, **ορίζεται ο Οκτώβριος έως και ο Απρίλιος** κάθε σχολικού έτους. Επίσης, συστήνεται καταρχήν η παρουσίαση του βίντεο στην τάξη για την ευαισθητοποίηση των μαθητών/τριών στην εθελοντική αιμοδοσία και σε διάστημα μίας έως δύο εβδομάδων να ακολουθεί η παρουσίαση (power point), προκειμένου να ανακύπτουν θέματα προς συζήτηση που είναι δυνατόν να αξιοποιηθούν και να απαντηθούν στο πλαίσιο των επόμενων παρουσιάσεων.

Επίσης, προτείνεται οι παρουσιάσεις να πλαισιώνονται από δράσεις ενεργητικής μάθησης βιωματικού χαρακτήρα, όπως π.χ. σκίτσα/ζωγραφική, σύνταξη κειμένου ή μηνυμάτων, αφήγηση ιστοριών από παράλληλη αξιοποίηση εμπειριών στην οικογένεια ή του οικείου περιβάλλοντος, παιχνίδια – δρώμενα, κ.α. Επιπλέον στις παρουσιάσεις σε μαθητές/τριες Γυμνασίου και Λυκείου, δύναται να παρουσιάζουν τη βιωματική τους εμπειρία εθελοντές αιμοδότες σε συνεργασία με τους τοπικού Συλλόγους Αιμοδοτών και των κατά περίπτωση επαγγελματία υγείας.

Η διάρκεια των παρουσιάσεων δύναται κατά περίπτωση να είναι μία διδακτική ώρα.

Πληροφορίες : ΕΚΕΑ, Γραφείο Προσέλκυσης Εθελοντών Αιμοδοτών, κα. Πολυξένη Βαλιδάκη, τηλ. 210 2434051

Δ. ΔΡΑΣΕΙΣ ΚΑΙ ΠΑΡΕΜΒΑΣΕΙΣ ΕΥΑΙΣΘΗΤΟΠΟΙΗΣΗΣ ΚΑΙ ΕΝΗΜΕΡΩΣΗΣ ΣΤΟ ΠΛΑΙΣΙΟ ΑΓΩΓΗΣ ΥΓΕΙΑΣ ΓΙΑ ΤΗΝ «ΑΓΩΓΗ ΣΤΟΜΑΤΙΚΗΣ ΥΓΕΙΑΣ»

1. Το πρόγραμμα «Αγωγή Στοματικής Υγείας σε 800 ολόημερα δημοτικά σχολεία και 150 σχολεία απομακρυσμένων περιοχών», υλοποιήθηκε από την Ελληνική Οδοντιατρική Ομοσπονδία με τη συνεργασία των Υπουργείων Υγείας και Κοινωνικής Αλληλεγγύης και Παιδείας, Δια Βίου Μάθησης και Θρησκευμάτων, στο

πλαίσιο του Επιχειρησιακού Προγράμματος Ανάπτυξης Ανθρώπινου Δυναμικού (ΕΣΠΑ) 2007-2013. Το πρόγραμμα στηρίζεται στην ενεργητική μάθηση και έχει ως σκοπό την αλλαγή στάσης και συμπεριφοράς των μαθητών/-τριών ενισχύοντας την υπευθυνότητα, την επικοινωνία, την αυτοπεποίθηση, την αυτοεκτίμηση, την προσωπικότητα και την ικανότητα του μαθητή/τριας για την υιοθέτηση υγιεινών τρόπων ζωής. Έτσι, επιδιώκεται η θετική τροποποίηση της συμπεριφοράς των μαθητών/τριών με στόχο την προστασία και την προαγωγή της στοματικής τους υγείας.

Το εν λόγω πρόγραμμα υλοποιήθηκε σε 800 ολόήμερες και 150 δυσπρόσιτες σχολικές μονάδες, σε όλη την Ελλάδα και αφορούσε περίπου 30.000 μαθητές/μαθήτριες της Β' δημοτικού.

Στο πλαίσιο του προγράμματος προβλεπόταν:

- α. Εκπαιδευτικό πρόγραμμα αγωγής στοματικής υγείας, ενταγμένο στο αναμορφωμένο ωρολόγιο πρόγραμμα για τα σχολικά έτη 2011-2012 / 2012-2013.
 - β. Επίσκεψη οδοντιάτρων στα σχολεία για την ενημέρωση των μαθητών και την επίλυση τυχόν αποριών τους, τον έλεγχο της στοματικής τους υγείας και την ενημέρωση των γονέων τους καθώς και τη φθορίωση των δοντιών τους.
2. Το εκπαιδευτικό ενημερωτικό υλικό «Αγωγή Στοματικής Υγείας», κατατίθεται για την αξιοποίησή του σε όλες τις τάξεις της Πρωτοβάθμιας Εκπαίδευσης και περιλαμβάνει έντυπο και οπτικοακουστικό υλικό ως ακολούθως :

A) Υλικό για τους Γονείς και τα Παιδιά

- i. Εκπαιδευτικό cd-rom στο οποίο εμπεριέχονται video, τραγούδια, παιχνίδια, συμβουλές για γερά δόντια (αναρτημένο στον ιστότοπο http://www.geradontia.gr/index.php?mod=content&cid=parents_material)
- ii. Ενημερωτικό φυλλάδιο για τα παιδιά
- iii. Ενημερωτικό φυλλάδιο για τους γονείς
- iv. Δύο αφίσες

Το εν λόγω έντυπο ενημερωτικό υλικό (αφίσες και φυλλάδια) έχει ανατυπωθεί από το Υπουργείο Υγείας και είναι διαθέσιμο στους φορείς (κατόπιν σχετικού αιτήματος) για αξιοποίηση για δράσεις σε Σχολικές Μονάδες.

B) Υλικό για τους εκπαιδευτικούς

- i. Εκπαιδευτικό υλικό αγωγής της στοματικής υγείας για μαθητές ηλικίας **9-12 ετών**.
- ii. Εκπαιδευτικό εγχειρίδιο με τίτλο «Αγωγή Υγείας - Βασικές Αρχές - Σχεδιασμός Προγράμματος».

3. Το εν λόγω εκπαιδευτικό πρόγραμμα **δύναται να υλοποιείται κατά σειρά προτεραιότητας από** οδοντιάτρους και επαγγελματίες υγείας που εργάζονται στις Δημόσιες Δομές Παροχής Υπηρεσιών Πρωτοβάθμιας Φροντίδας Υγείας του ΕΣΥ (Κέντρα Υγείας – Τοπικές Μονάδες Υγείας (ΤΟ.Μ.Υ.) κλπ), στις υπηρεσίες Δημόσιας Υγείας των Περιφερειών της χώρας, καθώς και από οδοντιάτρους μέλη των κατά τόπους Οδοντιατρικών Συλλόγων (όπως αυτοί ορίζονται για τη διενέργεια των παρουσιάσεων και προληπτικών ελέγχων), σε συνεργασία με τους εκπαιδευτικούς και τους Υπεύθυνους Αγωγής Υγείας των οικείων Περιφερειακών Διευθύνσεων Εκπαίδευσης.

Ως **προτεινόμενη περίοδος** για την διενέργεια των παρουσιάσεων και προληπτικών ελέγχων, **ορίζεται ο Οκτώβριος έως και ο Μάιος** κάθε σχολικού έτους.

Η διάρκεια της δράσης δύναται κατά περίπτωση να είναι μία διδακτική ώρα από οδοντίατρο ή επαγγελματία υγείας, με δυνατότητα εκ παραλλήλου διενέργειας προληπτικών ελέγχων από οδοντίατρο σε διαφορετική αίθουσα και με αξιοποίηση των προτεινόμενων από το Υπουργείο Υγείας σχεδίων πιλοτικών εντύπων καταγραφής (τα οποία απευθύνονται σε δομές του ΕΣΥ).

Προτείνεται η παρέμβαση «Αγωγή Στοματικής Υγείας» να διενεργείται καθολικά στους/στις μαθητές/τριες της Α' και της Β' Δημοτικού, δεδομένου ότι σύμφωνα με το αρ. πρωτ. 810/24-05-2017 έγγραφο της Ελληνικής Οδοντιατρικής Ομοσπονδίας είναι κατάλληλο για τους μαθητές/τριες σε όλες τις τάξεις της Πρωτοβάθμιας Εκπαίδευσης (για λόγους εδραίωσης υγιεινών συνηθειών και συμπεριφορών).

Επιπρόσθετα, η εν λόγω παρέμβαση δύναται να διεξάγεται και στις υπόλοιπες τάξεις του Δημοτικού με τη συνεργασία των κατά τόπους δομών της Π.Φ.Υ. και των Περιφερειακών Δ/νσεων Πρωτοβάθμιας Εκπαίδευσης.

Η παρουσίαση του προγράμματος και όλο το υλικό που πλαισιώνει το πρόγραμμα είναι αναρτημένο στο ιστότοπο **<http://www.geradontia.gr/>**.

**Πληροφορίες : Τμήμα Δ' Στοματικής Υγείας και Οδοντιατρικής Περίθαλψης
κα. Μαίρη Πανταζοπούλου, (προϊστ. Τμήματος), τηλ. 2132161335,
κα. Μαρία Τσαντίδου, τηλ. 2132161333.**

ΠΙ. ΔΙΑΔΙΚΑΣΙΑ ΥΛΟΠΟΙΗΣΗΣ

1. Βασικά χαρακτηριστικά των δράσεων και παρεμβάσεων

Σε συνέχεια των ανωτέρω αναφερομένων θεματικών αξόνων για δράσεις/παρεμβάσεις ενημέρωσης και ευαισθητοποίησης του μαθητικού πληθυσμού στο πλαίσιο της Αγωγής Υγείας και της σχετικής έγκρισης αυτών, σημειώνεται ότι:

α) Αναπτύσσονται **σε Εθνικό Επίπεδο**, προκειμένου οι αρμόδιες εμπλεκόμενες και συνεργαζόμενες υπηρεσίες, να σχεδιάζουν με ομοιογένεια και να υλοποιούν τις δράσεις και παρεμβάσεις σε τοπικό επίπεδο (διευκόλυνση διαδικασιών εισόδου στις σχολικές μονάδες).

β) **Υλοποιούνται για ένα (1) σχολικό έτος (2017-2018), με δυνατότητα κατά σχολικό έτος ανανέωσης της έγκρισης αυτών καθώς και με την προσθήκη κατά περίπτωση νέου υλικού ανά θέμα.**

γ) **Διενεργούνται από ιατρούς/οδοντίατρους και επαγγελματίες υγείας των Δημόσιων Δομών Παροχής Υπηρεσιών ΠΦΥ και των Νοσοκομείων του ΕΣΥ, ή άλλων υπηρεσιών και φορέων όπως κατά περίπτωση αναφέρονται.**

δ) Το προαναφερόμενο υλικό **αποτελεί πνευματική ιδιοκτησία του Υπουργείου Υγείας και των κατά περίπτωση εποπτευόμενων φορέων αυτού**, με δυνατότητα αξιοποίησής του στο πλαίσιο δράσεων και παρεμβάσεων, **αποκλειστικά από τους ιατρούς/οδοντίατρους, επαγγελματίες υγείας και εκπαιδευτικούς, όπως αναφέρονται ειδικότερα και όχι από άλλα πρόσωπα ή φορείς. Οποιαδήποτε παραποίηση, αντιποίηση του σχετικού υλικού ή χρήση αυτού από φορείς που δεν προβλέπεται να συμμετέχουν στις παρεμβάσεις, συνιστά παράγοντα αναφοράς στο Υπουργείο Υγείας και στους σχετικούς εποπτευόμενους φορείς για περαιτέρω ενέργειες ελέγχου.**

ε) Οι δράσεις/παρεμβάσεις που αναφέρονται **στους θεματικούς άξονες Γ & Δ**, καθώς και η αξιοποίηση του σχετικού υλικού, δύναται να γίνονται και από στελέχη-επαγγελματίες υγείας του Εθνικού Κέντρου Αιμοδοσίας (Ε.ΚΕ.Α.), καθώς και από οδοντίατρους μέλη των Οδοντιατρικών Συλλόγων της χώρας.

Οι προαναφερόμενοι φορείς ορίζουν τους επαγγελματίες υγείας, που δύνανται να υλοποιούν τις δράσεις/παρεμβάσεις, αναφέροντας στους ιστοτόπους τους και στη σχετική ενότητα τα ονόματα και την ιδιότητα αυτών.

στ) Δεδομένου ότι τα σχολεία έχουν αυστηρό εκπαιδευτικό πρόγραμμα και υλοποιούνται σε αυτά προγράμματα, δράσεις και παρεμβάσεις ποικίλου περιεχομένου

που προβλέπονται τόσο από την εκπαιδευτική διαδικασία όσο και να υλοποιηθούν από τρίτους φορείς με σχετική έγκριση (π.χ. περιβαλλοντικού, πολιτιστικού, αθλητικού, ανθρωπιστικού, τεχνολογικού, κλπ περιεχομένου), **προτείνεται να υλοποιούνται έως δύο (2) παρεμβάσεις του Υπουργείου Υγείας σε εθνικό επίπεδο συμπεριλαμβανομένου και των παρεμβάσεων που αναπτύσσουν το ΚΕΕΛΠΝΟ, ο ΟΚΑΝΑ και το ΚΕΘΕΑ ανά σχολείο. (π.χ. δύο του Υ.Υ. ή μία του Υ.Υ. και μία του ΚΕΕΛΠΝΟ, ή μία του Υ.Υ. και μία του ΟΚΑΝΑ ή μία του ΚΕΕΛΠΝΟ και μία του ΚΕΘΕΑ, κλπ).**

Η ανάπτυξη των παρεμβάσεων σε περιφερειακό/τοπικό επίπεδο των Υ.Πε. και των Μονάδων Υγείας, μετά την έγκρισή τους από το ΥΠ.Π.Ε.Θ., **θα αναπτύσσονται επιπρόσθετα των παρεμβάσεων της εθνικής εμβέλειας.**

2. Δράσεις και Παρεμβάσεις Άλλων φορέων του Υ.Υ. σε Εθνικό Επίπεδο

Επίσης, σχετικές εγκρίσεις έχουν λάβει και πρόκειται να λάβουν από το ΥΠ.Π.Ε.Θ.-Ι.Ε.Π. δράσεις/παρεμβάσεις ενημέρωσης και ευαισθητοποίησης του μαθητικού πληθυσμού στο πλαίσιο της Αγωγής Υγείας σε εθνικό επίπεδο, ως ακολούθως :

ΚΕΕΛΠΝΟ :

1. Δράσεις και Παρεμβάσεις Ευαισθητοποίησης και Ενημέρωσης στο πλαίσιο Αγωγής Υγείας για την Πρόληψη του ιού HIV/AIDS και των Ηπατίτιδων.
2. Δράσεις και Παρεμβάσεις Ευαισθητοποίησης και Ενημέρωσης στο πλαίσιο Αγωγής Υγείας για τη Διατροφή και την Άσκηση

ΟΚΑΝΑ:

Δράσεις και Παρεμβάσεις Ευαισθητοποίησης και Ενημέρωσης του μαθητικού πληθυσμού στο πλαίσιο της Αγωγής Υγείας για την Πρόληψη των Εξαρτήσεων και την Προαγωγή της Ψυχοκοινωνικής Υγείας (καπνός, αλκοόλ, παράνομες ουσίες, διαδίκτυο, τζόγος, σχολικός εκφοβισμός, διατροφικές διαταραχές, διαπροσωπικές σχέσεις, διαχείριση συναισθημάτων, επικοινωνία, αυτοεκτίμηση, κλπ)

Εκπαιδευτικό υλικό εθνικής εμβέλειας :

1. «Παιχνίδια παιδιών»
2. «Ο Κήπος με τις 11 Γάτες»
3. «Δεξιότητες για παιδιά Δημοτικού»
4. «Στηρίζομαι στα πόδια μου»
5. «Ψυχική Υγεία – Διαπροσωπικές Σχέσεις»

ΚΕΘΕΑ :

1. Ο Κήπος με τις 11 γάτες.
2. Δεξιότητες για παιδιά Δημοτικού.
3. Εργαστήριο σε μαθητές ΣΤ' τάξης δημοτικού.
4. Ενημερωτικές ομιλίες σε εκπαιδευτικούς πρωτοβάθμιας εκπαίδευσης.
5. Οδηγός για Ασφαλή Σχολεία.
6. Μετάβαση από το Δημοτικό στο Γυμνάσιο.
7. Συζητήσεις και προβληματισμοί για τις εξαρτήσεις «Μύθοι και Πραγματικότητα».
8. Ενημερώσεις σε μαθητές γυμνασίου – λυκείου για την πρόληψη των εξαρτήσεων και άλλων παραβατικών συμπεριφορών.
9. Ενημερώσεις σε εκπαιδευτικούς γυμνασίου – λυκείου για την πρόληψη των εξαρτήσεων και άλλων παραβατικών συμπεριφορών.
10. Ολοκληρωμένα Προγράμματα Πρόληψης των Εξαρτήσεων και άλλων παραβατικών Συμπεριφορών σε μαθητές Λυκείου.
11. Ενημερώσεις σε μαθητές δευτεροβάθμιας εκπαίδευσης για την πρόληψη των προβληματικών συμπεριφορών σχετικά με τη χρήση του Διαδικτύου.
12. Ενημερώσεις σε εκπαιδευτικούς πρωτοβάθμιας - δευτεροβάθμιας εκπαίδευσης για την πρόληψη των προβληματικών συμπεριφορών σχετικά με τη χρήση του Διαδικτύου.

Επισημαίνεται ότι :

- α) Οι σχετικές δράσεις και παρεμβάσεις συνοδεύονται από εποπτικό υλικό και οδηγίες.
- β) Στις περιπτώσεις όπου οι επαγγελματίες υγείας των Δημόσιων Δομών Παροχής Υπηρεσιών Υγείας στην ΠΦΥ και Νοσοκομείων του ΕΣΥ και Δημόσιων Δομών Παροχής Υπηρεσιών Ψυχικής Υγείας, επιθυμούν να συμμετάσχουν στις ανωτέρω παρεμβάσεις, **καλούνται να συνεργάζονται με τις κατά τόπους Περιφερειακές Υπηρεσίες των εν λόγω φορέων, ώστε να αναπτύσσονται αυτά σε συνεργασία και ύστερα από κατάλληλη επιμόρφωση για την αξιοποίηση του υλικού και της τήρησης των διαδικασιών.**
- γ) Όσοι επαγγελματίες υγείας έχουν ήδη επιμορφωθεί από τους εν λόγω φορείς για την ανάπτυξη των προαναφερομένων θεματικών αξόνων/παρεμβάσεων είναι δυνατόν να συμμετέχουν στην υλοποίηση αυτών στα σχολεία της περιοχής τους με

την ανάλογη κατά περίπτωση συνεργασία των Περιφερειακών Υπηρεσιών των φορέων. **Απαραίτητη η κατάθεση εγγράφων ή πιστοποιητικών που βεβαιώνουν την κατάρτιση, ανάλογα με τη δήλωση του θεματικού άξονα παρέμβασης.**

δ) Οι Δημόσιες Δομές Υγείας και Ψυχικής Υγείας που επιθυμούν να συμμετάσχουν στην υλοποίηση των παρεμβάσεων των προαναφερομένων θεματικών αξόνων που αναπτύσσουν οι εν λόγω φορείς, **δηλώνουν το ενδιαφέρον τους σύμφωνα με τα αναφερόμενα στη διαδικασία της επόμενης ενότητας (ΠΙ.3.α), ώστε να ενταχθούν στην σχετική απόφαση των Υ.Πε. και να προγραμματιστούν οι απαιτούμενες ενέργειες για την κατάρτιση των επαγγελματιών υγείας από τους φορείς.**

ε) Για την ανάπτυξη των θεματικών αξόνων/παρεμβάσεων των εν λόγω φορέων, οι Δημόσιες Δομές Υγείας και Ψυχικής Υγείας είναι δυνατό να επικοινωνούν με :

- **ΚΕ.ΕΛ.Π.ΝΟ.**, Τμήμα Παρεμβάσεων στην Κοινότητα, Γραφείο Αγωγής Υγείας & Ενημέρωσης Κοινού, τηλ.2105212006, 2105212895, email: ipavlopoulou.keelpno@gmail.com www.keelpno.gr
- **Ο.ΚΑ.ΝΑ.**, Δ/ση Εφαρμογής Προγραμμάτων, Τμήμα Εφαρμογών Πρόληψης, email : prevention1@okana.gr, www.okana.gr
- **ΚΕ.Θ.Ε.Α.**, Δίκτυο Υπηρεσιών Πρόληψης & Έγκαιρης Θεραπείας, τηλ. 210 9212961, email : info@prevention.gr, www.kethea.gr, www.prevention.gr

3. Διαδικασία ανάπτυξης Δράσεων / Παρεμβάσεων

Το Υπουργείο Υγείας διαβιβάζει το παρόν έγγραφο προς τις Υγειονομικές Περιφέρειες της χώρας, καθώς και προς τις αρμόδιες υπηρεσίες ΥΠ.Π.Ε.Θ. για ενημέρωση.

α. Οι Δημόσιες Δομές Υγείας του ΕΣΥ, καθώς και οι Διοικήσεις των Υγειονομικών Περιφερειών καλούνται να προβούν στα ακόλουθα :

- I. Οι Διοικήσεις των Υγειονομικών Περιφερειών, καλούνται άμεσα να διαβιβάσουν το παρόν έγγραφο σε όλες τις Δημόσιες Δομές Υγείας του ΕΣΥ, που εποπτεύουν (Νοσοκομεία) ή που υπάγονται σε αυτές (Κέντρα Υγείας), προκειμένου εντός πέντε (5) ημερών από την γνωστοποίηση σε αυτούς του παρόντος εγγράφου να δηλώσουν εγγράφως τους θεματικούς άξονες των δράσεων/παρεμβάσεων (Α,Β,Γ,Δ) του Υπουργείου Υγείας ή των άλλων φορέων (ΚΕΕΛΠΝΟ, ΟΚΑΝΑ, ΚΕΘΕΑ, Ενότητα ΠΙ.2.) που προτίθενται να υλοποιήσουν στην περιοχή ευθύνης τους, καθώς και τα ονόματα των

Ιατρών/Οδοντίατρων και Επαγγελματιών Υγείας που θα συμμετάσχουν σε αυτές.

Στην σχετική ενέργεια να ληφθεί υπόψη η εμπειρία της μονάδας υγείας και των επαγγελματιών στο θεματικό άξονα της αγωγής υγείας που επιλέγουν, τα διαθέσιμα στελέχη και ο χρόνος που απαιτούν οι παρεμβάσεις και οι επιμέρους δράσεις, καθώς και η τήρηση των όρων/προϋποθέσεων ανάπτυξης των παρεμβάσεων που κατά περίπτωση προτείνονται.

- II.** Οι Υ.Πε. συγκεντρώνουν τις έγγραφες απαντήσεις των μονάδων υγείας με τις δηλώσεις των θεματικών αξόνων **και εκδίδουν Απόφαση του Διοικητή στην οποία, λαμβάνοντας υπόψη τα αναφερόμενα στο νέο θεσμικό πλαίσιο για την Π.Φ.Υ. (Ν. 4486/2017), αναφέρουν για κάθε Δημόσια Δομή Υγείας (Νοσοκομείο, Κ.Υ., Κ.Ψ.Υ.) τους θεματικούς άξονες που αναλαμβάνουν να υλοποιήσουν σε τοπικό επίπεδο, καθώς και τους επαγγελματίες υγείας που συμμετέχουν στην ανάπτυξη αυτών.**
- III.** Η εν λόγω Απόφαση των Υ.Πε. διαβιβάζεται:
- α. στο Υπουργείο Υγείας (Γραφείο Αναπληρωτή Γενικού Γραμματέα, αρμόδιου για ΠΦΥ και στη Διεύθυνση Πρωτοβάθμιας Φροντίδας Υγείας, τμήμα Γ’).
 - β. Δημόσιες Δομές Υγείας του ΕΣΥ που εποπτεύουν (Νοσοκομεία) ή που υπάγονται σε αυτές (Κέντρα Υγείας).
 - γ. Υπουργείο Παιδείας, Έρευνας και Θρησκευμάτων (Γενική Διεύθυνση Σπουδών Πρωτοβάθμιας και Δευτεροβάθμιας Εκπαίδευσης).
 - δ. Στις Διευθύνσεις και Γραφεία Πρωτοβάθμιας και Δευτεροβάθμιας Εκπαίδευσης της περιοχής ευθύνης των Υ.Πε.
- IV.** Ακολούθως, οι Δημόσιες Δομές Υγείας που θα αναπτύσσουν παρεμβάσεις ανάλογα με τον θεματικό άξονα για τον οποίο έχουν οριστεί, **συνεργάζονται με τους Υπεύθυνους Αγωγής Υγείας των Διευθύνσεων και Γραφείων Πρωτοβάθμιας και Δευτεροβάθμιας Εκπαίδευσης, προκειμένου να σχεδιάσουν σε τοπικό επίπεδο και για τις σχολικές μονάδες που εντάσσονται στην περιοχή ευθύνης τους, τη διενέργεια των επιμέρους δράσεων και παρεμβάσεων σε αυτές δίνοντας προτεραιότητα στις παρεμβάσεις καθολικής εφαρμογής, όπως η αγωγή στοματικής υγείας**

Σε περιπτώσεις όπου μία Δημόσια Δομή Υγείας αναπτύσσει παρεμβάσεις σε θεματικό άξονα που δεν καλύπτουν άλλες μονάδες υγείας στην ευρύτερη περιοχή (π.χ. σε άλλο Δήμο ή σε επίπεδο Νομού), είναι

δυνατόν να σχεδιάζονται οι παρεμβάσεις για το εν λόγω θέμα και σε άλλες σχολικές μονάδες εκτός της περιοχής ευθύνης τους.

ν. Σε όλες τις περιπτώσεις όπου οι Δημόσιες Δομές Υγείας, έχουν οριστεί να αναπτύσσουν δράσεις/παρεμβάσεις Αγωγής Υγείας στο μαθητικό πληθυσμό για συγκεκριμένους θεματικούς άξονες **και όπου στις περιοχές ευθύνης τους αναπτύσσονται οι Τοπικές Ομάδες Υγείας (Τ.ΟΜ.Υ.), σε επίπεδο Πρωτοβάθμιας Φροντίδας Υγείας, του άρθρου 106 του Ν. 4461/2017 (ΦΕΚ 38/τ.Α'), είναι δυνατόν να συνδράμουν στην υλοποίηση των σχετικών παρεμβάσεων και οι ιατροί - επαγγελματίες υγείας των Ομάδων αυτών σε συνεργασία και με την εποπτεία του Κέντρου Υγείας αναφοράς.**

β. Οι Γενικές Διευθύνσεις Δημόσιας Υγείας και Κοινωνικής Μέριμνας των Περιφερειών και οι Διευθύνσεις Δημόσιας Υγείας των Περιφερειακών Ενοτήτων δύνανται να συμμετέχουν με τα στελέχη τους (Ιατρούς/Οδοντιάτρους Δημόσιας Υγείας και Επαγγελματίες Υγείας) στην υλοποίηση των δράσεων και παρεμβάσεων σε εθνικό επίπεδο του Υπουργείου Υγείας (θεματικοί άξονες Α,Β,Γ,Δ) με την αξιοποίηση του σχετικού υλικού αγωγής υγείας και τους όρους – διαδικασίες που κατά περίπτωση αναφέρονται.

Στις περιπτώσεις αυτές δηλώνουν τη συμμετοχή τους με έγγραφό τους στην οικεία Υ.Πε., αναφέροντας τους θεματικούς άξονες και τα στελέχη που θα συμμετάσχουν στις παρεμβάσεις, αναπτύσσοντας τοπική συνεργασία με τις Δημόσιες Δομές Υγείας και τις αντίστοιχες Διευθύνσεις και Γραφεία Πρωτοβάθμιας και Δευτεροβάθμιας Εκπαίδευσης για το σκοπό αυτό.

γ. Οι Οδοντιατρικοί Σύλλογοι προκειμένου να συμμετάσχουν στην ανάπτυξη των παρεμβάσεων για την Αγωγή της Στοματικής Υγείας (άξονας Δ), ορίζουν με απόφασή τους, τους οδοντιάτρους μέλη τους που έχουν σχετική εμπειρία και επιθυμούν εθελοντικά να συνεργαστούν σε τοπικό επίπεδο για την υλοποίηση αυτών. Η σχετική απόφαση γνωστοποιείται με έγγραφο στην οικεία Υ.Πε., προκειμένου να αξιοποιηθούν οι οδοντίατροι στο σχεδιασμό των παρεμβάσεων, αναπτύσσοντας τοπική συνεργασία με τις Δημόσιες Δομές Υγείας και τις αντίστοιχες Διευθύνσεις και Γραφεία Πρωτοβάθμιας και Δευτεροβάθμιας Εκπαίδευσης για το σκοπό αυτό.

δ. Δεδομένου ότι οι παρεμβάσεις στο πλαίσιο Αγωγής Υγείας για το μαθητικό πληθυσμό, του Υπουργείου Υγείας (θεματικοί άξονες Α,Β,Γ,Δ) που έχουν λάβει έγκριση από το ΥΠ.Π.Ε.Θ. καθώς και οι αντίστοιχες παρεμβάσεις των εποπτευομένων φορέων από το Υ.Υ. (που έχουν λάβει ή θα λάβουν έγκριση από το ΥΠ.Π.Ε.Θ.) **αναπτύσσονται σε εθνικό επίπεδο, επισημαίνεται ότι δεν απαιτούνται**

περαιτέρω διαδικασίες έγκρισης, παρά μόνο οι Δημόσιες Δομές Υγείας που θα συμμετάσχουν στις παρεμβάσεις, σε συνεργασία με τους Υπεύθυνους Αγωγής Υγείας των Διευθύνσεων και Γραφείων Πρωτοβάθμιας και Δευτεροβάθμιας Εκπαίδευσης να ρυθμίσουν τα επιμέρους θέματα αδειών εισόδου σε Σχολικές Μονάδες για τη διενέργεια των παρεμβάσεων σύμφωνα με το σχεδιασμό τους και με τα όσα προβλέπονται από τη σχετική νομοθεσία και εγκυκλίους.

Επίσης, στο πλαίσιο εκτίμησης των αναγκών για το σχεδιασμό δράσεων και παρεμβάσεων και εξετάσεων προληπτικού χαρακτήρα (οδοντιατρικός έλεγχος, έλεγχοι εμβολιαστικής κάλυψης, οπτικής οξύτητας, διενέργεια φυματινοαντίδρασης στη σχολική ηλικία κ.α.) σε μαθητές σχολικών μονάδων, δύνανται οι επαγγελματίες υγείας των Δημοσίων Δομών παροχής υπηρεσιών Πρωτοβάθμιας Φροντίδας Υγείας (παιδίατροι, οδοντίατροι, γενικοί ιατροί, επισκέπτες-τριες υγείας, κ.α.) να αιτούνται, σύμφωνα με την παρ. 12 του άρθρου 16 του ΠΔ 79/2017 (ΦΕΚ 109 τ. Α') «Οργάνωση και λειτουργία των Νηπιαγωγείων και των Δημοτικών Σχολείων» και δια μέσου της ενημέρωσης των γονέων, για την προσκόμιση των Βιβλιαρίων Υγείας Παιδιού των μαθητών της εκάστοτε σχολικής μονάδας, την επίσκεψη στις Σχολικές Μονάδες προκειμένου να προβαίνουν σε σχετικούς ελέγχους και διαπιστώσεις για περαιτέρω ενέργειες.

Για τη διενέργεια εξετάσεων προληπτικού χαρακτήρα που σχεδιάζονται, θα ακολουθούνται τα οριζόμενα από το άρθρο 25 του Ν.4486/2017 (ΦΕΚ 115 τ. Α' /7-8-2017), τη σχετική υπό έκδοση ρυθμιστική εγκύκλιο καθώς και τις απαιτούμενες διαδικασίες έγκρισης άδειας εισόδου στις σχολικές μονάδες από το ΥΠ.Π.Ε.Θ.

ε. Προκειμένου να επιτευχθεί η καλύτερη εποπτεία ως προς την υλοποίηση των εν λόγω δράσεων/παρεμβάσεων σε εθνικό επίπεδο (του Υ.Υ. και των εποπτευομένων φορέων του) αλλά και η αξιολόγηση της ανάπτυξης αυτών με την τήρηση δεδομένων και τη διαμόρφωση σχετικών δεικτών, οι Δημόσιες Δομές Υγείας (Νοσοκομεία, Κ.Υ., Κ.Ψ.Υ.) που συμμετέχουν στην υλοποίηση αυτών, καθώς και οι Υγειονομικές Περιφέρειες, καλούνται να συμπληρώνουν κατά περίπτωση τους ακόλουθους πίνακες :

Α. ΠΙΝΑΚΑΣ ΑΠΟΛΟΓΙΣΜΟΥ ΠΑΡΕΜΒΑΣΕΩΝ ΚΑΙ ΔΡΑΣΕΩΝ ΑΓΩΓΗΣ ΥΓΕΙΑΣ ΣΕ ΜΑΘΗΤΙΚΟ ΠΛΗΘΥΣΜΟ (συν/νο 1)

Β. ΠΙΝΑΚΑΣ ΣΥΝΟΛΙΚΟΥ ΑΠΟΛΟΓΙΣΜΟΥ ΠΑΡΕΜΒΑΣΕΩΝ ΚΑΙ ΔΡΑΣΕΩΝ ΑΓΩΓΗΣ ΥΓΕΙΑΣ ΣΕ ΜΑΘΗΤΙΚΟ ΠΛΗΘΥΣΜΟ (συν/νο 2)

Τον πίνακα Α, συμπληρώνουν οι Δημόσιες Δομές Υγείας για τις δράσεις/παρεμβάσεις που υλοποιούν ανά θεματικό άξονα και τον αποστέλλουν στις οικείες Υ.Πε. έως **20 Μαΐου 2018**. Τον ίδιο πίνακα δύνανται να συμπληρώνουν τόσο

οι Οδοντιατρικοί Σύλλογοι (για τον θεματικό άξονα Δ) που τον αποστέλλουν στην Ελληνική Οδοντιατρική Ομοσπονδία, όσο και οι Διευθύνσεις Δημόσιας Υγείας των Π.Ε. που τον αποστέλλουν στις οικείες Γεν. Δ/νσεις Δημόσιας Υγείας και Κοινωνικής Μέριμνας **έως 20 Μαΐου 2018 (ανάλογα με την κατά περίπτωση συμμετοχής του).**

Αντίστοιχα, χρήση του πίνακα Α δύνανται να κάνουν και οι Περιφερειακές Υπηρεσίες του ΚΕΕΛΠΝΟ, ΟΚΑΝΑ, ΚΕΘΕΑ (στο πλαίσιο σχετικής εγκυκλίου τους).

Τον πίνακα Β, εφόσον συλλεχθούν τα στοιχεία με τη κατάθεση των πινάκων Α, συμπληρώνουν ανά θεματικό άξονα και αθροιστικά οι Περιφερειακοί και Εθνικοί φορείς που εποπτεύουν την ανάπτυξη και υλοποίηση των παρεμβάσεων και τον οποίο αποστέλλουν στο Υπουργείο Υγείας, στην αρμόδια Διεύθυνση ΠΦΥ με σχετικό διαβιβαστικό έγγραφο **έως 20 Ιουνίου 2018** (Υ.Πε., ΕΚΕΑ, Ε.Ο.Ο., Γ.Δ.Δ.Υ.&Κ.Μ., ΚΕΕΛΠΝΟ, ΟΚΑΝΑ, ΚΕΘΕΑ).

Η συμπλήρωση των προαναφερομένων πινάκων κρίνεται απαραίτητη από όλους τους φορείς και σε κάθε επίπεδο, προκειμένου να συλλέγονται κοινά στοιχεία και δεδομένα, παρέχοντας τη δυνατότητα σύγκρισης αυτών και διαχρονικής παρακολούθησης της εξέλιξης των παρεμβάσεων. Επιθυμητό είναι να αξιοποιηθούν και για τις παρεμβάσεις περιφερειακής εμβέλειας των Υ.Πε.

στ. Δεδομένου ότι η ανάπτυξη των δράσεων/παρεμβάσεων Αγωγής Υγείας στο μαθητικό πληθυσμό για συγκεκριμένους θεματικούς άξονες σε εθνικό επίπεδο συντονίζεται και εποπτεύεται από το Υπουργείο Υγείας, το ΚΕΕΛΠΝΟ, τον ΟΚΑΝΑ, το ΚΕΘΕΑ και το ΕΚΕΑ (όπου έχουν την ευθύνη ανάπτυξης των επιμέρους πολιτικών υγείας), **συστήνεται οι Υπεύθυνοι Αγωγής Υγείας των Διευθύνσεων και Γραφείων Πρωτοβάθμιας και Δευτεροβάθμιας Εκπαίδευσης, καθώς και οι Διευθυντές των Σχολικών Μονάδων, να εξαντλούν κατά προτεραιότητα τη δυνατότητα συνεργασίας των Δημόσιων Δομών Υγείας και των άλλων φορέων που κατά περίπτωση αναφέρονται, με την υλοποίηση των παρεμβάσεων σε όλους τους προαναφερόμενους θεματικούς άξονες.**

ζ. Σε συνέχεια των δράσεων/παρεμβάσεων στο πλαίσιο Αγωγής Υγείας για τον μαθητικό πληθυσμό που έχουν κατατεθεί από το Υπουργείο Υγείας και τους εποπτευόμενους φορείς του και έχουν λάβει έγκριση από το ΥΠ.Π.Ε.Θ. – ΙΕΠ για το σχολικό έτος 2017-2018 και τα οποία υλοποιούνται σε εθνικό επίπεδο, **σχεδιάζεται η ανανέωση έγκρισης αυτών και ο εμπλουτισμός τους με νέο υλικό, καθώς και η διαμόρφωση νέων προτάσεων για δράσεις/παρεμβάσεις για θέματα όπως :** η χρήση καπνού, η διατροφή, η προστασία από την ηλιακή ακτινοβολία, η

πρόληψη παραγόντων κινδύνων για την υγεία στο σχολικό περιβάλλον, η υγιής αναπνοή – αλλεργίες, ο υγιής ύπνος, η υγιής ένδυση και παιχνίδι, η ασφαλής κολύμβηση - πρόληψη πνιγμών, η υγιής στάση σώματος – βάδιση, ο εμβολιασμός, η ψυχική υγεία (ένταξη -προσαρμογή στο σχολικό περιβάλλον, συναισθηματική ανάπτυξη – γέλιο), κλπ. και με τη συνεργασία αρμόδιων υπηρεσιών και επιστημονικών φορέων αξιοποιώντας την εμπειρία και καλές πρακτικές.

η. Στο πλαίσιο υποστήριξης των διαδικασιών οργάνωσης και ανάπτυξης των προαναφερομένων δράσεων/παρεμβάσεων Αγωγής Υγείας στο μαθητικό πληθυσμό για συγκεκριμένους θεματικούς άξονες σε εθνικό επίπεδο, **προτείνεται η διοργάνωση Ημερίδων σε περιφερειακό επίπεδο (μία ή δύο ανά Υ.Πε.), προκειμένου στελέχη και ειδικοί επιστήμονες του Υπουργείου Υγείας και των κατά περίπτωση αρμόδιων φορέων, να παρουσιάσουν τη φιλοσοφία, τους σκοπούς, τους επιμέρους θεματικούς άξονες, το υλικό, τη μεθοδολογία παρουσίασης και ανάπτυξης, την οργάνωση δράσεων και εκδηλώσεων, κλπ. Οι εν λόγω Ημερίδες απευθύνονται σε στελέχη των Υ.Πε., στους επαγγελματίες υγείας των Δημόσιων Δομών Υγείας που θα συμμετάσχουν στην υλοποίηση των παρεμβάσεων, καθώς και στους Υπεύθυνους Αγωγής Υγείας των Διευθύνσεων και Γραφείων Πρωτοβάθμιας και Δευτεροβάθμιας Εκπαίδευσης και οργανώνονται σε συνεργασία με την Διεύθυνση Πρωτοβάθμιας Φροντίδας Υγείας του Υπουργείου Υγείας.**

θ. Το Υπουργείο Υγείας για την υλοποίηση των παρεμβάσεων στο πλαίσιο των θεματικών αξόνων Γ και Δ, έχει εκτυπώσει και διαθέτει προς διανομή στους φορείς ανάπτυξης των παρεμβάσεων το παρακάτω εγκεκριμένο για το σκοπό αυτό υλικό :

I. Θεματικός άξονας Γ - Εθελοντική Αιμοδοσία

- Φυλλάδιο με τίτλο «**Τι πρέπει να γνωρίζει ο αιμοδότης**» (μαθητές/τριες ηλικίας 15-18 ετών)
- Αφίσα με τίτλο «**Εθελοντική Αιμοδοσία, Ζωή και Ελπίδα για τον συνάνθρωπό σου**» (μαθητές/τριες ηλικίας 15-18 ετών)

II. Θεματικός άξονας Δ – Αγωγή Στοματικής Υγείας

- Φυλλάδιο με τίτλο «**Η Ενημέρωση – Το μεγαλύτερο όπλο για τους γονείς**»
- Φυλλάδιο με τίτλο «**Βουρτσίζουμε τα δόντια μας δυο φορές την ημέρα**
Μελισσόυλα
- Αφίσα με θέμα «**Μέλισσα**»
- Αφίσα με θέμα «**Παιδάκια**»

Για την προμήθεια του εν λόγω υλικού οι φορείς απευθύνουν εγγράφως αίτημα στο Υπουργείο Υγείας, Διεύθυνση Πρωτοβάθμιας Φροντίδας Υγείας / Τμήμα Γ' Ανάπτυξης Προγραμμάτων Αγωγής Υγείας και Πρόληψης, Αριστοτέλους 17, Αθήνα 10187 (φαξ : 2132161919, email: pfy3@moh.gov.gr).

ι. Το υλικό που αναφέρεται στους θεματικούς άξονες Α,Β,Γ,Δ των παρεμβάσεων του Υπουργείου Υγείας, οι σχετικές διαδικτυακές παραπομπές για την αναζήτηση επιμέρους υλικού, καθώς και το παρόν έγγραφο είναι αναρτημένα στον ιστότοπο του Υπουργείου Υγείας: www.moh.gov.gr, στην κατηγορία: **Υγεία → Πρωτοβάθμια Φροντίδα Υγείας → Δράσεις και Προγράμματα Αγωγής Υγείας → Δράσεις και παρεμβάσεις ευαισθητοποίησης και ενημέρωσης του μαθητικού πληθυσμού** (με αναφορά στο υλικό ανά θεματικό άξονα).

Τέλος επισημαίνεται ότι, το υλικό που έχει διαμορφωθεί και εγκριθεί για αξιοποίηση στο πλαίσιο των παρεμβάσεων Αγωγής Υγείας στο μαθητικό πληθυσμό και το οποίο έχει παραχθεί και είναι υπό την εποπτεία των συνεργαζόμενων φορέων με το Υπουργείο Υγείας (ΕΚΕΑ-ΠΟΣΕΑ, Ελληνική Οδοντιατρική Ομοσπονδία, ΚΕΕΛΠΝΟ, ΟΚΑΝΑ, ΚΕΘΕΑ), **αναρτάται στους ιστοτόπους των αρμόδιων φορέων σε αντίστοιχη ενότητα με θέμα «ΔΡΑΣΕΙΣ ΚΑΙ ΠΑΡΕΜΒΑΣΕΙΣ ΕΥΑΙΣΘΗΤΟΠΟΙΗΣΗΣ ΚΑΙ ΕΝΗΜΕΡΩΣΗΣ ΤΟΥ ΜΑΘΗΤΙΚΟΥ ΠΛΗΘΥΣΜΟΥ»**, καθώς και όλων των σχετικών εγγράφων που αφορούν εγκρίσεις και την διαδικασία ανάπτυξης των παρεμβάσεων.

Η Δ/ση Πρωτοβάθμιας Φροντίδας Υγείας / Τμήμα Γ' Ανάπτυξης Προγραμμάτων Αγωγής Υγείας και Πρόληψης, παραμένει στη διάθεση κάθε φορέα για οποιαδήποτε διευκρίνιση και συνεργασία.

Συν/να : 1. ΠΙΝΑΚΑΣ Α

2. ΠΙΝΑΚΑΣ Β

3. Αρ. Πρωτ. Φ13.1/201062/Δ2/20-11-2017 έγγραφο του ΥΠ.Π.Ε.Θ.

Ο ΑΝΑΠΛ. ΓΕΝΙΚΟΣ ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ

ΣΤΑΜΑΤΗΣ ΒΑΡΔΑΡΟΣ

ΠΙΝΑΚΑΣ ΑΠΟΔΕΚΤΩΝ ΓΙΑ ΕΝΕΡΓΕΙΑ

1. Υγειονομικές Περιφέρειες της χώρας (με την παράκληση να ενημερωθούν Νοσοκομεία, Κέντρα Υγείας και Τοπικές Μονάδες Υγείας)
2. Υπουργείο Παιδείας, Έρευνας και Θρησκευμάτων
 - α) Γενική Δ/ση Σπουδών Πρωτοβάθμιας και Δευτεροβάθμιας Εκπαίδευσης
 - β) Διεύθυνση Σπουδών, Προγραμμάτων και Οργάνωσης Πρωτοβάθμιας Εκπαίδευσης
 - γ) Διεύθυνση Σπουδών, Προγραμμάτων και Οργάνωσης Δευτεροβάθμιας Εκπαίδευσης
 - δ) Δ/ση Επαγγελματικής Εκπαίδευσης
 Ανδρέα Παπανδρέου 37,
151 80 Μαρούσι
3. Ε.Ο.Π.Υ.Υ., Αποστόλου Παύλου 12, Γραφ. κ. Προέδρου, 151 23 Μαρούσι Αττικής
4. Ε.Σ.Δ.Υ. Γραφ. κ. Κοσμήτορος, Λ. Αλεξάνδρας 196, 115 21, Αθήνα
5. Ινστιτούτο Υγείας του Παιδιού (Ι.Υ.Π.), Νοσοκομείο Παίδων «Η ΑΓΙΑ ΣΟΦΙΑ» Παπαδιαμαντοπούλου και Θηβών 1, 115 27 Αθήνα
6. Ο.Κ.Α.Ν.Α. Γραφ. κ. Προέδρου, Αβέρωφ 21, 104 33 Αθήνα
7. ΚΕΕΛΠΝΟ, Γραφ. κ. Προέδρου, Αγράφων 3-5, 151 23 Μαρούσι Αττικής
8. Ε.Κ.Α.Β. Τέρμα Οδού Υγείας, 11527 Αθήνα
9. Εθνικό Κέντρο Αιμοδοσίας (Ε.ΚΕ.Α.), Ολυμπιονίκη Χρ. Μάντικα 7, 136 71 Αττική
10. Γ.Ν. Παπαγεωργίου, Περιφ. Οδός Θεσ/νίκης 56429 Θεσσαλονίκη
11. Κέντρο Θεραπείας Εξαρτημένων Ατόμων (ΚΕ.Θ.Ε.Α.), Σορβόλου 24, 116 36
12. Ανώνυμη Εταιρεία Μονάδων Υγείας (Α.Ε.Μ.Υ.), Πολυκλινική Ολυμπιακού Χωριού, Ολυμπιακό Χωριό 136 73
13. Εθνικός Οργανισμός Μεταμοσχεύσεων (Ε.Ο.Μ.) Τσόχα 5, 115 21 Αθήνα
14. Ερευνητικό Πανεπιστημιακό Ινστιτούτο Ψυχικής Υγιεινής (ΕΠΠΨΥ) Σωρανού του Εφεσίου 2, 115 27 Αθήνα
15. Ε.Ο.Φ. Μεσογείων 284 155 62 Χολαργός
16. ΩΝΑΣΕΙΟ Καρδιοχειρουργικό Κέντρο, Συγγρού 356, 176 74 Αθήνα
17. Ελληνικό Κέντρο Ψυχ. Υγιεινής και Ερευνών, Νοταρά 58, 106 83 Αθήνα
18. Ελληνικός Ερυθρός Σταυρός (Ε.Ε.Σ.), Λυκαβηττού 1, 106 72 Αθήνα
19. Πανελλήνιος Ιατρικός Σύλλογος, Πλουτάρχου 3 και Υψηλάντους, 106 75, Αθήνα (ενημέρωση Μελών)
20. Ελληνική Οδοντιατρική Ομοσπονδία, Θεμιστοκλέους 38, 106 78 Αθήνα (ενημέρωση Μελών)
21. Ιατρική Εταιρεία Αθηνών, Μαιάνδρου 23 115 25 Αθήνα (Ενημέρωση Επιστημονικών Εταιρειών)
22. Πανελλήνιος Σύλλογος Διαιτολόγων – Διατροφολόγων, Πανόρμου 23, 115 22 Αθήνα
23. Ένωση Διαιτολόγων-Διατροφολόγων Ελλάδος, Μαυροκορδάτου 11, Αθήνα, 106 78
24. Ένωση Νοσηλευτών Ελλάδας, Βασ. Σοφίας 47, 106 76, Αθήνα

25. Πανελλήνιος Σύλλογος Επισκεπτών – τριών, Παπαρηγοπούλου 15, 105 61, Αθήνα (ενημέρωση Μελών)
26. Σύλλογος Επιστημόνων Μαιών-Μαιευτών Αθήνας, Αριστ. Παππά 2, 115 21 Αθήνα
27. Όλες οι περιφέρειες της χώρας (για ενημέρωση των Διευθ/σεων Δημόσιας Υγείας και Κοινωνικής Μέριμνας των Περιφερειακών Ενοτήτων)

ΕΣΩΤΕΡΙΚΗ ΔΙΑΝΟΜΗ :

1. Γραφ. κ. Υπουργού Υγείας
2. Γραφ. κ. Αναπληρωτή Υπουργού Υγείας
3. Γραφ. κ.κ. Γενικών Γραμματέων (3)
4. Γραφ. κ. Προιστ. Γεν. Δ/σης Δημόσιας Υγείας
5. Γραφ. κ. Προιστ. Γεν. Δ/σης Υπηρεσιών Υγείας
6. Δ/ση Δημόσιας Υγείας (Τμήματα Α', Β', ΣΤ')
7. Δ/ση Οργάνωσης και Λειτουργίας Νοσηλευτικών Μονάδων και Εποπτευόμενων Φορέων (Τμήμα Γ')
8. Δ/ση Ψυχικής Υγείας (Τμήμα Β')
9. Δ/ση Ιατρών, Επιστημόνων και Επαγγελματιών Υγείας
10. Δ/ση Νοσηλευτικής (Τμήμα Β')
11. Δ/ση Αντιμετώπισης Εξαρτήσεων (Τμήματα Α', Β')
12. Δ/ση Στρατηγικού Σχεδιασμού (Τμήμα Β')
13. Δ/ση Ανθρώπινου Δυναμικού και Διοικητικής Υποστήριξης (Τμήμα Δ')
14. Δ/ση Διεθνών Σχέσεων
15. Δ/ση Ηλεκτρονικής Διακυβέρνησης (Τμήμα Δ')
16. Αυτοτελές Τμήμα Οργάνωσης και Υποστήριξης των Υ.Πε.
17. Σ.Ε.Υ.Υ.Π. (Τμήμα Γ')
18. ΚΕΣΥ (Εκτελεστική Επιτροπή)
19. Δ/ση Π.Φ.Υ (όλα τα τμήματα, Τμήμα Γ' 10 αντίγραφα)

ΣΥΝΗΜΜΕΝΟ 1

ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΥΓΕΙΑΣ

Υ.Πε.

Α. ΠΙΝΑΚΑΣ ΑΠΟΛΟΓΙΣΜΟΥ ΠΑΡΕΜΒΑΣΕΩΝ

ΚΑΙ ΔΡΑΣΕΩΝ ΑΓΩΓΗΣ ΥΓΕΙΑΣ ΣΕ

ΜΑΘΗΤΙΚΟ ΠΛΗΘΥΣΜΟ

(ΤΗΡΕΙΤΑΙ ΣΤΗΝ Υ.Πε. ΓΙΑ ΣΥΝΤΑΞΗ ΤΟΥ ΠΙΝΑΚΑ Β)

Ι.1. ΜΟΝΑΔΑ ΥΓΕΙΑΣ α) ΝΟΣΟΚΟΜΕΙΟ :

β) Κ.Υ./ΤΟΜΥ :

γ) ΑΛΛΟ :

ΟΝΟΜΑΣΙΑ :

Ι.2. ΘΕΜΑΤΙΚΟΣ ΑΞΟΝΑΣ :

ΣΧΟΛΙΚΟ ΕΤΟΣ : 20..... - 20.....

Ι.3. ΚΑΤΗΓΟΡΙΑ α) ΕΘΝΙΚΟ

β) ΠΕΡΙΦ/ΚΟ

γ) ΤΟΠΙΚΟ :

ΕΠΙΠΕΔΟ

II. ΠΑΡΕΜΒΑΣΕΙΣ -- ΔΡΑΣΕΙΣ

1. ΕΙΔΟΣ	2. ΠΛΗΘΟΣ ΠΑΡΕΜΒΑΣΕΩΝ	3. ΠΛΗΘΟΣ ΣΧΟΛ.ΜΟΝΑΔΩΝ	4. ΠΛΗΘΟΣ ΤΑΞΕΩΝ (ΤΜΗΜΑΤΑ)	5. ΕΚΤΙΜΩΜΕΝΟΣ ΠΛΗΘΥΣΜΟΣ ΜΑΘΗΤΩΝ/ΤΡΙΩΝ	6. ΣΥΜΜΕΤΕΧΟΝΤΕΣ ΕΚΠΑΙΔΕΥΤΙΚΟΙ
Α. ΠΑΡΟΥΣΙΑΣΕΙΣ					
Β. ΑΛΛΕΣ ΔΡΑΣΕΙΣ					
ΣΥΝΟΛΟ :					

ΙΙΙ. ΣΥΜΜΕΤΟΧΗ ΤΟΥ ΦΟΡΕΑ			
1. ΟΝΟΜΑΤΕΠΩΝΥΜΟ ΣΥΜΜΕΤΕΧΟΝΤΑ	2. ΕΙΔΙΚΟΤΗΤΑ (ΙΑΤΡΩΝ & ΕΠΑΓΓΕΛΜΑΤΙΩΝ ΥΓΕΙΑΣ)	3. ΑΡΙΘΜΟΣ ΠΑΡΟΥΣΙΑΣΕΩΝ	4. ΠΛΗΘΟΣ ΔΡΑΣΕΩΝ
ΣΥΝΟΛΟ :			

ΗΜΕΡΟΜΗΝΙΑ :

ΥΠΕΥΘΥΝΟΣ ΣΥΜΠΛΗΡΩΣΗΣ
(ΟΝΟΜΑΤΕΠΩΝΥΜΟ)

ΣΥΝΗΜΜΕΝΟ 2

ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΥΓΕΙΑΣ

Υ.Πε.

Β. ΠΙΝΑΚΑΣ ΣΥΝΟΛΙΚΟΥ ΑΠΟΛΟΓΙΣΜΟΥ ΠΑΡΕΜΒΑΣΕΩΝ ΚΑΙ ΔΡΑΣΕΩΝ ΑΓΩΓΗΣ ΥΓΕΙΑΣ ΣΕ ΜΑΘΗΤΙΚΟ ΠΛΗΘΥΣΜΟ (ΑΠΟΣΤΕΛΛΕΤΑΙ ΣΤΟ ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΥΓΕΙΑΣ)
I.1. ΘΕΜΑΤΙΚΟΣ ΑΞΟΝΑΣ :

ΣΧΟΛΙΚΟ ΕΤΟΣ :

I.2. ΚΑΤΗΓΟΡΙΑ α) ΕΘΝΙΚΟ β) ΠΕΡΙΦ/ΚΟ γ) ΤΟΠΙΚΟ ΕΠΙΠΕΔΟ

II. ΠΑΡΕΜΒΑΣΕΙΣ -- ΔΡΑΣΕΙΣ												
1. ΕΙΔΟΣ	2. ΠΛΗΘΟΣ ΣΥΜΜΕΤΕΧΟΝΤΩΝ ΔΟΜΩΝ ΥΓΕΙΑΣ		3. ΠΛΗΘΟΣ ΕΠΑΓΓΕΛΜΑΤΙΩΝ ΥΓΕΙΑΣ					4. ΠΛΗΘΟΣ ΠΑΡΕΜΒΑΣΕΩΝ	5. ΠΛΗΘΟΣ ΣΧΟΛΙΚΩΝ ΜΟΝΑΔΩΝ	6. ΠΛΗΘΟΣ ΤΑΞΕΩΝ (ΤΜΗΜΑΤΑ)	7. ΕΚΤΙΜΩΜΕΝΟΣ ΠΛΗΘΥΣΜΟΣ ΜΑΘΗΤΩΝ/ΤΡΙΩΝ	8. ΣΥΜΜΕΤΕΧΟΝΤΕΣ ΕΚΠΑΙΔΕΥΤΙΚΟΙ
	Κ.Υ.	ΝΟΣΟΚ.	3α.	3β.	3γ.	3δ.	3ε.					
A. ΠΑΡΟΥΣΙΑΣΕΙΣ												
B. ΑΛΛΕΣ ΔΡΑΣΕΙΣ												
ΣΥΝΟΛΟ												

ΣΗΜ. 3α) ΙΑΤΡΟΙ 3β) ΝΟΣΗΛΕΥΤΕΣ/ΤΡΙΕΣ 3γ) ΕΠΙΣΚΕΠΤΕΣ/ΤΡΙΕΣ ΥΓΕΙΑΣ 3δ) ΜΑΙΕΣ 3ε) ΆΛΛΟ